

ΙΩΑΝΝΗΣ Ε. ΤΖΑΜΤΖΗΣ
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
2018

ΕΠΩΝΥΜΟ:
ΟΝΟΜΑ:

ΤΖΑΜΤΖΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΤΡΟΣ:
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΗΤΡΟΣ:

Ευθύμιος ΤΖΑΜΤΖΗΣ
Βασιλική ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΖΑΜΤΖΗ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:

23 Οκτωβρίου 1960 - ΑΘΗΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ:

Οδός Βοημούνδου - 45332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων – Φιλοσοφική Σχολή
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας - 45110 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
E-mail: tzamtzis@cc.uoi.gr

Οδός Εμμ. Μπενάκη, 53 - 10681 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: (30) 2103807134 και (30) 6970290701

A. CURSUS ΣΠΟΥΔΩΝ

Το 1978, αποφοίτησα από την *Βαρβάκειο Πρότυπο Σχολή* και, στη συνέχεια, πραγματοποίησα το σύνολο των πανεπιστημιακών σπουδών μου (προπτυχιακές, μεταπτυχιακές, διδακτορικές) στο *Πανεπιστήμιο Νομικής, Οικονομίας και Κοινωνικών Επιστημών PARIS 2*, ίδρυμα το οποίο έλαβε αργότερα την ονομασία *Πανεπιστήμιο PANTHEON ASSAS - PARIS 2*.

1979-1981: «Δίπλωμα Γενικών Πανεπιστημιακών Σπουδών» [Diplôme d'Etudes Universitaires générales (D.E.U.G.)]

1982: «Απολυτήριο Πτυχίο Νομικής» [Licence en Droit]

1983: «Πτυχίο Ειδίκευσης στο Ιδιωτικό Δίκαιο» [Maîtrise de Droit Privé]

1984-1985: Μεταπτυχιακό «Δίπλωμα Εμπεριστατωμένων Σπουδών Ιστορίας των Θεσμών, Ιδεών και Κοινωνικών Πραγμάτων» [Diplôme d'Etudes Approfondies (DEA) d'Histoire des Institutions des Idées et des Faits Sociaux], αποτελούμενο από τα Μαθήματα των Πολιτικών και Διοικητικών Θεσμών της Αρχαιότητας, της Οικονομικής Ιστορίας της Αρχαιότητας και της Ιστορίας των Πολιτικών Ιδεών.

1986: «Δίπλωμα Αγγλικής Νομικής Ορολογίας» [Brevet de Terminologie Juridique Anglaise] από το *Ινστιτούτο Συγκριτικού Δικαίου των Παρισίων*.

17-2-1996: Υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής (Νομικής – Ιστορία του δικαίου και των θεσμών) που εκπόνησα κάτω από την επίβλεψη του καθηγητή κ. Michel Humbert, με τίτλο «*Justice criminelle et justice populaire à la fin de la République romaine (149-44 av. J.-C.). Organisation judiciaire criminelle et rôle du peuple à Rome au dernier siècle de la République*» [: *Ποινική δικαιοσύνη και λαϊκή δικαιοσύνη στο τέλος της ρωμαϊκής Respublica (149-44 π.Χ.). Ποινική δικαστική οργάνωση και ρόλος του λαού στη Ρώμη κατά τον τελευταίο αιώνα της Respublica*]. Το πόνημα βαθμολογήθηκε ομόφωνα με «Άριστα μετ' επαίνων» [Très Honorable avec Félicitations], και, έχοντας βραβευθεί ήδη ως καλύτερη σε εξέλιξη διατριβή (15-7-1987: *Legs Rubinstein de la Chancellerie des Universités attribué aux meilleures thèses en cours*), έτυχε άλλων δύο βραβεύσεων: *Prix de l'Institut de Droit Romain de Paris* pour l'année 1996 (25-5-1996); *Mention de l'Université PARIS 2* (1-4-1997).

1996-1997: Υπηρετήσα τη στρατιωτική θητεία μου στην Πολεμική Αεροπορία.

Χειρίζομαι άπταιστα τη *γαλλική* και πολύ καλά την *αγγλική* γλώσσα. Εκφράζομαι γραπτώς στην *ιταλική* και κατανοώ τη γραπτή *γερμανική* γλώσσα.

B. CURSUS ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ

1998-2000: Έκτακτος (Ωρομίσθιος) Καθηγητής στην Ανώτατη Στρατιωτική Σχολή Ικάρων.

1999-2000: Σύμβαση έργου Π.Δ. 407/80 με αντιμισθία Επίκουρου Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2000– : Λέκτορας [με θητεία], Επίκουρος Καθηγητής [με θητεία] (2006), Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής (2010), Αναπληρωτής Καθηγητής (2013) και, τέλος, Καθηγητής πρώτης βαθμίδας (2017) στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με γνωστικό αντικείμενο «Ρωμαϊκή Ιστορία».

1. Διδασκαλία μαθημάτων

1998-2000: Αυτοδύναμη διδασκαλία των μαθημάτων «Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο», «Αστικό Δίκαιο» και «Στοιχεία Δικαίου», στην Ανώτατη Στρατιωτική Σχολή Ικάρων.

1999-2000, 21-6-2000 και εξής: Αυτοδύναμη διδασκαλία των μαθημάτων Ρωμαϊκής Ιστορίας, στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Διαμόρφωση, οργάνωση και διδασκαλία των παρακάτω μαθημάτων με ανάθεση του Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας.

2007-2009: Αυτοδύναμη διδασκαλία του μαθήματος «Ρωμαϊκή Ιστορία», στο Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας, Λογοτεχνίας και Ελληνικού Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Αργυροκάστρου, μη απαλλασσόμενος των διδακτικών καθηκόντων μου στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

2016 και εξής: Αυτοδύναμη διδασκαλία υποχρεωτικού μαθήματος Ρωμαϊκής Ιστορίας στο νεοϊδρυθέν Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αρχαίος Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία – Κατεύθυνση Αρχαίας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας» του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2. Εποπτεία διπλωματικών διατριβών

Επιβλέπων καθηγητής στην εκπόνηση των διδακτορικών διατριβών από τους:

- **Zirong Li**, από το 2013-14, με τίτλο διατριβής «Η ανθρωπιστική διάσταση σε ρωμαϊκά θεσμικά κείμενα της Ύστερης Αρχαιότητας» [έτερα μέλη οι κκ. Μιχαήλ Κορδώσης και Χρ. Σταυράκος] – **σε εξέλιξη**

- **Σωτηρίου Λέκκα**, από το 2016-17, με τίτλο διατριβής «Οι διπλωματικές σχέσεις ρωμαϊκής και περσικής αυτοκρατορίας, μέσα από τις πηγές και το αρχαιολογικό υλικό, κατά την περίοδο 235-284 μ.Χ.» [έτερα μέλη οι κκ. Παν. Αντωνόπουλος και Χρ. Σταυράκος] – **σε εξέλιξη**.

- **Νικολάου Οικονόμου**, από το 2016-17, με τίτλο διατριβής «Η πολιτική βία ως θεσμοποιημένος τρόπος διαιώνισης της Res Publica (123-36 π.Χ.)» [έτερα μέλη οι κυρίες Αικ. Λιάμπη και Μ. Γιούνη] – **σε εξέλιξη**.

Κατά την μέχρι τώρα θητεία μου στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, έχω συμμετάσχει ως μέλος στις τριμελείς επιτροπές για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών των:

- **Παντελή Χαραλαμπίκη**, με τίτλο «Ιστοριογεωγραφικά της περιοχής του Ανατολικού Ευξείνου στους πρώτους αιώνες μ.Χ.» [επιβλέπων καθηγητής ο κύριος Μιχ. Κορδώσης και έτερο μέλος η κυρία Αικ. Λιάμπη] – **περατωθείσα και υποστηριχθείσα το 2008**.

- **Qiang Li**, με τίτλο «Relations between the Roman Empire and China: On the Image of the Roman Empire in Chinese Sources (1st -7th century C.E.)» [επιβλέπων καθηγητής ο κύριος Μιχ. Κορδώσης και έτερο μέλος ο κύριος Παν. Αντωνόπουλος] – **περατωθείσα και υποστηριχθείσα το 2015**.

- **Θεοδώρου Σιόντη**, με τίτλο «Αιλίου Αριστείδου, *Περί Σύμρνης*: ιστορικός και φιλολογικός σχολιασμός» [επιβλέπουσα καθηγήτρια η κυρία Αικ. Λιάμπη και έτερο μέλος ο κύριος Ηλ. Κουλακιώτης] – **σε εξέλιξη**.

Διέτρεσα κατ' επανάληψη μέλος Επταμελών Επιτροπών Κρίσης διδακτορικών διατριβών τόσο στο Πανεπιστήμιο όπου υπηρετώ όσο και σε υποστηριχθείσες διατριβές (διδακτορικές ή πτυχιακές) σε Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής (Πάντειο Πανεπιστήμιο, Università di Lecce <"Tesi di Laurea">).

3. Αξιολόγηση μεταδιδακτορικού ακαδημαϊκού έργου

- Το 2004, ορίσθηκα από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών ως αξιολογητής μεταδιδακτορικών πονημάτων στον τομέα του επιστημονικού μου χώρου.

- Ως μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών καθηκόντων που έθεσαν οι αλληλοδιάδοχες νομοθεσίες, έχω διατελέσει μέλος Τριμελών Εισηγητικών Επιτροπών, Επταμελών Επιτροπών Κρίσης και Αξιολογητής σε εκλογές ή εξελίξεις μελών Δ.Ε.Π., σε συγγενή Τμήματα της ημεδαπής και στις Νομικές Σχολές Ε.Κ.Π.Α., Α.Π.Θ. και Δ.Π.Θ.

4. Διοικητικής φύσης καθήκοντα και κατ' εντολή αρμοδιότητες

Κατά την μέχρι τώρα θητεία μου ως μέλος Δ.Ε.Π., έχω ορισθεί:

- μέλος της Επιτροπής Εκπόνησης του Οδηγού Σπουδών 2002-2003 και 2014-2015 (εκπροσωπώντας τον Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας)
- τρεις φορές (2003, 2005, 2009) μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής για τις εκλογές Προέδρου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και μέλος Εφορευτικής Επιτροπής για τις Πρυτανικές Εκλογές του 2010. .
- κατ' επανάληψη μέλος της Επιτροπής Φοιτητικών Θεμάτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- από τον Σεπτέμβριο του 2017 έχω εκλεγεί, για διετή θητεία, Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Με εντολή του τότε Προέδρου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, καθ. κ. Β. Νιτσιάκου, μετείχα, κατά την περίοδο 2007-2009, σε τρεις συσκέψεις / συναντήσεις που αφορούσαν στην πορεία της συνεργασίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με το Πανεπιστήμιο Αργυροκάστρου, εκπροσωπώντας το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας (1 με τις πρυτανικές αρχές του Αργυροκάστρου, 2 με τον Προϊστάμενο του συνεργαζόμενου Τμήματος και άλλους διδάσκοντες εκπροσώπους του).

Το 2010, συμμετείχα στην τριμελή επιτροπή διοργάνωσης της Β' Επιστημονικής Δημερίδας του Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας.

Γ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. Μονογραφίες

- *La pastio villatica. Le troisième livre du Rerum Rusticarum de M. Terentius Varro*, Paris 1985 [c. 100 σελ. δακτ.].
- *Justice criminelle et justice populaire à la fin de la République romaine (149-44 av. J.-C.). Organisation judiciaire criminelle et rôle du peuple à Rome au dernier siècle de la République*, Paris 1996 [723 σελ.].
- *Libertas. Ζητήματα ελευθερίας εις το δίκαιο και τους θεσμούς της Ρώμης*, Αθήνα / Θεσσαλονίκη / Παρίσι 2006 [XXIV + 408 σελ.].
- *Creta Romana. Πηγές δικαίου, πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί στην Κρήτη κατά την ρωμαϊκή περίοδο (67 π.Χ. - 235 μ.Χ.)*, Χανιά 2013 [463 σελ.].
- *Ο Μεσογειακός Κόσμος, από τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως τη δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα (323-44 π.Χ.). Συνοπτική πολιτική και θεσμική Ιστορία*, Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2014 [XIV + 293 σελ.].

- Μετάφραση του συγγράμματος του Michel HUMBERT, «*Institutions politiques et sociales de l'Antiquité*», Paris 2007 = «Πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί της Αρχαιότητας», Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2012 [XVI + 613 σελ.].

2. Άρθρα

Ρωμαϊκού - αρχαιολογικού ενδιαφέροντος

α) Σε εξειδικευμένα επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους

- «Les Grecs qui faillirent juger à Rome», *Revue Historique de Droit français et étranger*, 76 (1998), σελ. 539-556.
- «Le 'salaire' de la corruption judiciaire. A propos de la clause lacunaire 'Queive merc...' de la *lex epigraphica repetundarum*», *Αρχαιολογική Εφημερίς*, 138 (1999), σελ. 67-79.
- «Η προσφυγή στον λαό κατά των προστίμων του μεγάλου ποντίφηκα», in: *Τιμαί Ιωάννου Τριανταφυλλοπούλου*, Αθήνα 2000, σελ. 271-291.
- «Επόψεις της αιτιότητας εις το ρωμαϊκό δίκαιο», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 1, 2003, σελ. 289-311.
- «Ο Ελληνικός Αποικισμός (8^{ος} – 6^{ος} π.Χ. αι.)», in: *Ελληνισμός και Δύση*, ΕΚΠΑ, Αθήνα 2004, σελ. 10-25
- «Ελλάς και Ρώμη (509 π.Χ. – 235 μ.Χ.)», in: *Ελληνισμός και Δύση*, ΕΚΠΑ, Αθήνα 2004, σελ. 32-46
- «Antoine, Cléopâtre et la Crète. A propos de Dion Cassius, 49, 32,4-5», in: *Studi sull'età di Marco Antonio, Rudiae*, 18 (2006), σελ. 355-375.
- «Marcus Antonius Creticus: νικητής ή ηττημένος από τους Κρήτες;», *Πεπραγμένα Συνάντησης για το Κρητικό δίκαιο, Τάλως*, 15 (2007), σελ. 116-139.
- «Cognitio, ius gladii και θανατώσεις Χριστιανών κατά την περίοδο της Ηγεμονίας», in: *Αλεξανδρινός Αμνητός. Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι. Μ. Χατζηφώτη*, 2, Αθήνα 2009, σελ. 543-563.
- «Σκέψεις επί του ζητήματος του σκοπού του ius», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 4, 2010, σελ. 289-311.
- «ŠPTM BQRTHDŠT, I. Ο τίτλος, η υφή και οι φορείς του ανώτατου αρχοντικού αξιώματος της Καρχηδόνας», in: *Πνεύματος Δώρημα Γεωργίω Π. Νάκω*, Θεσσαλονίκη 2010, σελ. 415-437.
- «Les gardiens des lois de Cicéron: les censeurs dans le troisième livre du *De legibus*», in: *Carmina iuris. Mélanges en l'honneur de Michel Humbert*, Paris 2012, σελ. 733-744.
- «Ποιο όνομα για το ρόδο;», in: *Αντικλήσωρ. Τιμητικός Τόμος Σπύρου Ν. Τρωϊάνου*, 2, Αθήνα 2013, σελ. 1707-1721.
- «Ρωμαϊκή περίοδος: αιτιολόγηση αποφάσεων από τους δικαστές ή όχι;», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 6Α, 2014, σελ. 617-629.
- «*Suffragia nota et suffragia libera*. A propos de Cicéron, *de leg. 3,10*», *QLSD*, 4 (2014), σελ. 85-94.
- «Τα όρια της σύγκρουσης των διαδίκων: από την αρχαϊκή δίκη στην *per formulam* διαδικασία», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 7Β, 2016, σελ. 783-798.
- «Πέρα από τις εσχατιές της ρωμαϊκότητας. Παρατηρήσεις σχετικά με τη δικαιοϊστορική θεώρηση των ρωμαιο-σινικών σχέσεων», *Δίκαιο και Ιστορία*, 2 (2016), σελ. 73-105.
- «*Renovata plebs dans la deuxième Suasoria de [Pseudo -] Salluste*», *Jus, arx, philosophia et historia. Festschrift für J. Strangas*, Baden-Baden / Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 745-769.
- «*M ['Am*]. Ο λαϊκός παράγοντας στο καρχηδονιακό πολιτειακό σύστημα», *Δίκαιο και Ιστορία*, 3 (2018), σελ. 43-63.
- «Αρχαία Δίκαια, 2010-2017: II. Μονογραφίες», *Πρακτικά Ημερίδας Ελλ. Ετ. Ιστ. Δικ. (2 Οκτ. 2016) - ΕΚΕΙΕΔ*, 48 (2018), σελ. 207-213.

- «Οργάνωση και κατά χώρο διάταξη των ναυτικών δυνάμεων της αυτοκρατορικής Ρώμης (27 π.Χ.-235 μ.Χ.)»: *ΕΘΕπ*, 2018-2, σελ. 50-55.

- «*Vis abesto*. L'approche fonctionnelle du thème de la violence dans le *De Legibus*»: υπό δημοσίευση σε συλλογικό τόμο με τίτλο *Formes de violence dans le monde antique*, στο πλαίσιο του περιοδικού *Dialogues d'Histoire Ancienne* 2018/19.

- «ΣΡΤΜ ΒQRTHDŠT, Π. Η λειτουργία των *δουρφεϊμ* μέσα στο θεσμικό πλέγμα του καρχηδονιακού πολιτεύματος»: υπό δημοσίευση στον συλλογικό τόμο προς *Τιμή του Γ, Παπαγεωργίου*.

- «Integration and perception of the Roman Legal Rule in Crete, from the Conquest of the Island to the End of the Principate (67 B.C.-A.D. 235)»: υπό δημοσίευση στον συλλογικό τόμο με τίτλο *Law in the Roman Provinces*, στη σειρά 'Oxford Studies in Roman Law and Society', Oxford.

- «Autour d'un cas de *foedus* avorté: Rome et les Crétois en 70-69 av. J.-C.»: προς δημοσίευση στο περιοδικό *Quaderni Lupiensi di Storia e Diritto* 2018/19.

- «Remarks on the Stillborn *Lex Antonia de provocatione* (44 B.C.)»: *Δίκαια της ελληνικής και ρωμαϊκής αρχαιότητας* - Τιμητικός τόμος Ιουλίας Βελισσαροπούλου – Καράκωστα.

- «Ένας εργολάβος, μια οικοδομή κι ένας σεισμός (Πανδέκτης, 19.2.59)»: υπό δημοσίευση στα *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 8, 2018.

- «Où le hasard perd sa place: *ius augurum et comitia* dans Cicéron, *De legibus*, 2, 21 et 31-32»: υπό δημοσίευση στα *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 8, 2018.

β) Σε περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας

- «Ρωμαϊκό δίκαιο», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 183 (2003), σελ. 18-23.

- «Από την Ηγεμονία στη Δεσποτεία», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 206 (2003), σελ. 43-49.

- «Οι Ρωμαϊκές φυλακές», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 214 (2003), σελ. 14-21.

- «Η πολιτική διαδρομή του Ιουλίου Καίσαρα», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 293 (2005), σελ. 6-16.

- «Το πολιτειακό σύστημα της Ηγεμονίας», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 294 (2005), σελ. 18-21*

- «Η νέα διοίκηση της Ρώμης», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 294 (2005), σελ. 22-25.

Γενικότερου ιστορικού ενδιαφέροντος

- «Ιστορικό του πολέμου της Κορέας και η σημασία της ελληνικής συμμετοχής»: *Πόλεμος και Ιστορία*, 88 (Οκτ. 2011), σελ. 14-21.

- «Δικαιοϊστορική θεώρηση της ελληνικής μετανάστευσης από το τέλος του 19ου έως και το πρώτο τρίτο του 20ου αιώνα»: *Από την Άπειρο Χώρα στη Μεγάλη Ήπειρο*, Ιωάννινα 2016, σελ. 37-44.

- «Η γεωστρατηγική διάσταση της δράσης του Ιωάννη Καποδίστρια»: *ΕΘΕπ*, 2017 -4, σελ. 12-16.

γ) Συγγραφή προλόγων και κριτικών σημειωμάτων

Συγγραφή προλόγων και επιμέλεια κειμένου στο έργο του William George DE BURGH «*Η κληρονομιά του Αρχαίου κόσμου*» (*The Legacy of the Ancient World*), 4 τόμ. (μτφρ. Π. Ροδάκη), Αθήνα 2011, τ. I, σελ. 17-19; τ. II, σελ. 15-19; τ. III, σελ. 15-19; τ. IV, σελ. 15-17.

Συγγραφή Προεισαγωγικού Σημειώματος στο έργο Michel HUMBERT, «*Institutions politiques et sociales de l'Antiquité*», Paris 2007 = «Πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί της Αρχαιότητας», Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012, σελ. V-VII.

Δ. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Πρόγραμμα «Ελληνισμός και Δύση» [περατωθέν]

Συμμετοχή με δύο άρθρα στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης, με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Internet), «Ελληνισμός και Δύση» του Πανεπιστημίου Αθηνών. Τα άρθρα έτυχαν έντυπης δημοσίευσης, παρουσιαζόμενα από τον Εκδότη με τη μορφή «μαθημάτων».

2. Πρόγραμμα «Το Κρητικό Δίκαιο στη Ρωμαιοκρατία» - «Creta Romana» [περατωθέν]

Ανάθεση έρευνας σχετικά με «Το Κρητικό Δίκαιο στη Ρωμαιοκρατία» και εκπόνησης μονογραφίας με τίτλο «Creta Romana. Πηγές δικαίου και θεσμικό σύστημα στην Κρήτη κατά την ρωμαϊκή περίοδο (67 π.Χ. - 235 μ.Χ.)» από το *Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου* [περατωθείσα το 2013].

Ε. ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες, ανώτερα φροντιστήρια

- «Κικερωνικοί νομοφύλακες: οι *censores* στο τρίτο βιβλίο του *De legibus*»: Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Νόμοι του Πλάτωνος», ΕΚΠΑ, Αθήνα 2001.
- «Το πρόβλημα της θεσμικής δυσλειτουργίας της Ύστερης *Respublica*»: Ε΄ Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2001.
- «Η αντιμετώπιση της αιτιότητας εις το Ρωμαϊκό Δίκαιο»: Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2002-2003, Αθήνα 2003.
- «Η πολιτική θέση των αδελφών Antonii μετά την δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα»: Α΄ Επιστημονική Ημερίδα Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας - Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2005.
- «Ζητήματα ελευθερίας εις το Ρωμαϊκό δίκαιο»: Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2004-2005, Αθήνα 2005.
- «Marcus Antonius Creticus: νικητής ή ηττημένος από τους Κρήτες;»: Συνάντηση για το Κρητικό δίκαιο, Χανιά 2005.
- «Ο σκοπός του δικαίου στη Ρωμαϊκή σκέψη», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2006-2007, Αθήνα 2007.
- «Παρατηρήσεις σχετικά με τους ανώτατους άρχοντες της καρχηδονιακής πολιτείας»: Β΄ Δημερίδα του Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας - Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2010.
- «Η *regula iuris* σε σχέση με την αρχέγονη έννοια του *ius*»: ΙΓ΄ Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2010.
- «Η αιτιολόγηση των δικαστικών αποφάσεων στο Ρωμαϊκό δίκαιο», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2012-2013, Αθήνα 2012.
- «Από τον Αύγουστο στον Σωτήρα»: ΙΕ΄ Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2012.
- «Η σύγκρουση των διαδίκων στην αρχαϊκή και πραιτωρική δίκη», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2010/2014, Αθήνα 2013.

- «Οι ρωμαιο-σινικές σχέσεις κάτω από το πρίσμα της ιστορίας του δικαίου»: ΙΗ΄ Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2015.
- «Το θέμα της βίας στο *de legibus* του Κικέρωνα»: Συνέδριο με θέμα «Μορφές βίας στον αρχαίο κόσμο», Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 2015.
- «Remarks on the Stillborn *Lex Antonia de provocazione* (44 B.C.)»: Διεθνές Συνέδριο προς τιμήν της ομότιμης καθηγήτριας Ιουλίας Βελισσαροπούλου – Καράκωστα με θέμα «Δίκαια της ελληνικής και ρωμαϊκής αρχαιότητας», ΕΚΠΑ, Αθήνα 2016.
- «Ο λαϊκός παράγοντας στο καρχηδονιακό πολιτειακό σύστημα»: ΙΘ΄ Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2016.
- «Ένας εργολάβος, μια οικοδομή κι ένας σεισμός», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2017-2018, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων - Αθήνα 2017.
- «*Ius augurum et comitia* dans Cicéron, *De legibus*, 2, 21 et 31-32», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2017-2018, Casa d' Italia - Αθήνα 2017.
- «Ζή Αλέξανδρος ὁ βασιλεὺς; Το *imperium* ενώπιον του θρύλου, στη Θράκη του 221 μ.Χ.» : Κ΄ Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2018.

2. Διαλέξεις

α) Ρωμαϊκού και γενικότερα αρχαιογνωστικού ενδιαφέροντος

- «Μάρκου Αντωνίου αποχαιρετισμός Ιουλίου Καίσαρος»: Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία 1997.
- «Το σύστημα της λαϊκής δικαιοσύνης μέσα στο πλέγμα των θεσμών της *Respublica*»: ΕΚΠΑ - Νομική Σχολή, Σεμινάρια Μεταπτυχιακών σπουδών Ιστορίας του Δικαίου, Αθήνα 1998.
- «*Iudex corruptus*: η δωροδοκία δικαστού στη Ρώμη»: *Ίδρυμα Γουλανδρή – Χόρν*, 11 Αθήνα 1999.
- «*Suffragia nota et suffragia libera*. A propos de Cicéron, *De leg.*, III,10»: *Ινστιτούτο Ρωμαϊκού Δικαίου των Παρισίων*, Παρίσι 2006.
- «Greek and Roman Scholarship after Alexander the Great»: Διάλεξη για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου της Washington, Ιωάννινα 2011.
- «Έλληνες και Ρωμαίοι: συγκλίσεις και αντιθέσεις», Δημοτικό Πανεπιστήμιο Περιστερίου, Περιστερί 2011.
- «Τα ρωμαϊκά δικαστήρια κατά την περίοδο της *Respublica*»: ΕΚΠΑ - Νομική Σχολή, Σεμινάρια Μεταπτυχιακών σπουδών Ιστορίας του Δικαίου, Αθήνα 2012.
- «Το θεσμικό σύστημα της Καρχηδόνας»: ΕΚΠΑ - Νομική Σχολή, Σεμινάρια Μεταπτυχιακών σπουδών Ιστορίας του Δικαίου, Αθήνα 2014.
- «*Cognitio, ius gladii*. Aspects de l'évolution de la *iurisdictio* et de la *cognitio* des gouverneurs de province sous le Principat»: Σεμναριακό Μάθημα στο 2ο έτος του Μεταπτυχιακού κύκλου Σπουδών (Master 2) της Νομικής Σχολής του Παν/μίου *Paris II*, Παρίσι 2014.
- «Un cas de *foedus* avorté: Rome et les Crétois en 70-69 av. J.-C.»: *Ινστιτούτο Ρωμαϊκού Δικαίου – Paris II*, Παρίσι 2015.
- «Η δίκη του Ραβίριου (63 π.Χ.): οι μεταβλητές μιας ποινικής διαδικασίας ως όπλα πολιτικής αντιπαράθεσης», Διάλεξη στο πλαίσιο του Ανοικτού Μαθήματος «Ιστορικές Δίκες», Νομική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2016.
- «Η δίκη του Ιησού», Διάλεξη, μαζί με την καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ κυρία Μαρία Γιούνη στο πλαίσιο του Ανοικτού Μαθήματος «Ιστορικές Δίκες», Νομική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2017.
- «Η εξέλιξη της διαδικασίας από την αρχαϊκή στην πραιτωρική δίκη»: Σεμναριακό Μάθημα στο 2ο έτος του Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορία του Δικαίου της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2017.

- «Δίκαιο Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου: Παραδείγματα αιτιολόγησης αποφάσεων σε διαιτησίες του 2ου π.Χ. αιώνα», ΕΚΠΑ - Νομική Σχολή, Σεμινάρια Μεταπτυχιακών σπουδών Ιστορίας του Δικαίου, Αθήνα 2018.

β) Ιστορικο-στρατιωτικού ενδιαφέροντος

- «Ιστορικό του πολέμου της Κορέας και η σημασία της ελληνικής συμμετοχής»: Πολεμικό Μουσείο, Αθήνα 2005.
- «Το ανθρώπινο δυναμικό στην εξέλιξη του Αεροπορικού Όπλου: ενθουσιασμοί και ανασταλτικοί παράγοντες»: Επίσημη Εκδήλωση για τα ογδόντα χρόνια από την ίδρυση της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας, Πολεμικό Μουσείο, Αθήνα 2010.
- «Στη μνήμη των πεσόντων Ηπειρωτών αεροπόρων»: Λέσχη Αξιωματικών Ιωαννίνων, Ιωλαννίνα 2012.
- «Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης ως στρατηγικός νους και η μάχη της Αράχωβας»: Αράχωβα 2016.
- «Η γεωστρατηγική διάσταση της δράσης του Ι. Καποδίστρια»: Λέσχη Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων, Αθήνα 2017.
- «Από την αρχαία Δαυλίδα στη σημερινή Δαύλεια»: Μέγαρο Μουσικής, Αθήνα 2018.
- «Δυό βδομάδες δρόμος για την Ελευθερία»: Επέτειος Απελευθέρωσης των Σαλώνων - Άμφισσα 2018.

γ) Ειδικού Ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος

- «Veritatem Antiquitatis Quaerere : Le parcours académique de Michel Humbert»: Υπουργείο Εξωτερικών, Αθήνα 2013.
- «Επαινος προς Michel Humbert»: Αναγόρευση του γάλλου καθηγητή σε Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2013.

3. Συμμετοχή σε επιστημονικές εταιρείες και σωματεία θεσμικής υφής

- Μέλος της *Εταιρείας Ρωμαϊκών Σπουδών* από το 1989, με θητεία στο Διοικητικό Συμβούλιο, υπό την προεδρία του Κ. Τρυπάνη, κατά την περίοδο 1991-1994.
- Τακτικός Εταίρος, ισόβιος, της *Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας* από το 1997.
- Μέλος της *Ελληνικής Εταιρείας Δικαιοφιλοσοφικής και Δικαιοϊστορικής Ερεύνης* από το 2004.
- Μέλος της *Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών του Δικαίου* από το 2010.
- Μέλος της *Αεροπορικής Ακαδημίας Ελλάδος* από το 2011.